Họ và tên thành viên nhóm:

- 1. Hoàng Hồ Quốc Bảo 22520102
- 2. Nguyễn Nguyên Ngọc Anh 22520058
- 3. Mai Thanh Bách 22520090
- 4. Hồ Tiến Vũ Bình 22520129

Lóp: IT007.O11.1

HỆ ĐIỀU HÀNH BÁO CÁO LAB 3

CHECKLIST

3.5. BÀI TẬP THỰC HÀNH

	BT 1	BT 2	BT 3	BT 4
Trình bày cách làm	$\boxtimes$	$\boxtimes$	$\boxtimes$	
Chụp hình minh chứng	$\boxtimes$	$\boxtimes$	$\boxtimes$	
Giải thích kết quả		$\boxtimes$	$\boxtimes$	

3.6. BÀI TẬP ÔN TẬP

	BT 1
Trình bày cách làm	$\boxtimes$
Chụp hình minh chứng	$\boxtimes$
Giải thích kết quả	$\boxtimes$

Tự chấm điểm: 10

*Lưu ý: Xuất báo cáo theo định dạng PDF, đặt tên theo cú pháp: <MSSV>_LAB3.pdf

2.5. BÀI TẬP THỰC HÀNH

1. Thực hiện Ví dụ 3-1, Ví dụ 3-2, Ví dụ 3-3, Ví dụ 3-4 giải thích code và kết quả nhận được?

Trả lời...

• Ví dụ 3-1:

Ånh minh chứng:

- Giải thích code:

Code	Giải thích
#include <stdio.h> #include <stdlib.h> #include <unistd.h> #include <sys wait.h=""> #include <sys types.h=""></sys></sys></unistd.h></stdlib.h></stdio.h>	Những dòng này là để bao gồm các thư viện C cần thiết như stdio.h, stdlib.h, unistd.h, sys/wait.h và sys/types.h. Những thư viện này cung cấp các hàm và định nghĩa được sử dụng trong chương trình.

<pre>int main(int argc, char *argv[]) {</pre>	Bắt đầu của hàm main. Nó lấy các đối số argc (số lượng đối số) và argv (mảng đối số) để xử lý các đối số dòng lệnh.
pid_t pid; pid = fork();	Một biến pid kiểupid_t được khai báo để lưu trữ ID của quá trình. Hàm fork() được sử dụng để tạo một tiến trình mới. Sau lời gọi này, sẽ có hai tiến trình: tiến trình cha và tiến trình con, và cả hai tiếp tục thực thi từ điểm này. fork() trả về các giá trị khác nhau cho tiến trình cha và con. Trong tiến trình cha, pid chứa ID của tiến trình con, trong khi trong tiến trình con, pid chứa giá trị 0.
<pre>if (pid > 0) { printf("PARENTS PID = %ld PPID = %ld\n", (long)getpid(), (long)getppid()); if (argc > 2) printf("PARENTS There are %d arguments\n", argc - 1); wait(NULL); }</pre>	Trong tiến trình cha (được xác định bởi pid > 0), nó in ra ID tiến trình của mình (PID) bằng getpid() và ID của tiến trình cha (PPID) bằng getppid(). Nếu số lượng đối số được truyền vào lớn hơn 2 (loại bỏ tên chương trình), nó in ra một thông báo chỉ ra số lượng đối số. wait(NULL) làm tạm ngừng thực thi của tiến trình cha cho đến khi tiến trình con kết thúc.
if (pid == 0) {	Trong tiến trình con (được xác định bởi pid == 0), nó in ra ID tiến trình của mình, ID của tiến trình cha, và hiển thị danh sách

```
printf("CHILDREN | PID = %ld | PPID = %ld | PPID = %ld\n",

(long)getpid(), (long)getppid());
printf("CHILDREN | List of arguments:
\n");
for (int i = 1; i < argc; i++)
{
 printf("%s\n", argv[i]);
}

exit(0);

Dòng này được sử dụng để kết thúc tiến trình và 0 chỉ ra việc kết thúc thành công.
```

Giải thích kết quả:

- Chương trình này sử dụng hàm fork() để tạo một tiến trình con từ tiến trình gốc (tiến trình cha).
- Tiến trình cha và tiến trình con sẽ chia sẻ cùng một đoạn mã của chương trình, bắt đầu từ hàm main().
- Khi chạy, sau lời gọi fork(), tiến trình cha sẽ nhận được một giá trị pid là ID của tiến trình con, trong khi tiến trình con sẽ nhận giá trị 0.
- Dựa trên giá trị của pid, chương trình in ra các thông tin khác nhau cho mỗi tiến trình (cha hoặc con).
- Ví dụ: Giả sử bạn chạy chương trình với tên là test_fork và truyền vào các đối số như sau: ./test_fork arg1 arg2.

Nếu bạn có ít nhất hai đối số (bao gồm tên chương trình), tiến trình cha sẽ in ra PID và PPID của nó cùng với số lượng đối số truyền vào.

Tiến trình con sẽ in ra PID và PPID của nó, và sau đó in ra danh sách các đối số truyền vào chương trình. Trong trường hợp này, đối số đầu tiên sẽ là "arg1" và đối số thứ hai sẽ là "arg2".

Sau khi tiến trình con hoàn thành việc in thông tin, cả tiến trình cha và tiến trình con đều sẽ kết thúc bằng lệnh exit(0).

- Kết quả cụ thể sẽ phụ thuộc vào cách bạn chạy chương trình và truyền vào những đối số nào. Nếu không có đối số nào được truyền vào, chương trình vẫn chạy nhưng không có thông tin đối số nào được in ra từ tiến trình con.
- Ví dụ 3-2:

Ånh minh chứng:

- Giải thích code:

Code	Giải thích
#include <stdio.h></stdio.h>	Đây là các khai báo thư viện được sử dụng
#include <stdlib.h></stdlib.h>	trong chương trình, bao gồm các thư viện
#include <unistd.h></unistd.h>	cần thiết cho việc làm việc với hệ thống,
#include <sys wait.h=""></sys>	quản lý tiến trình, và tiêu chuẩn input/output
#include <sys types.h=""></sys>	input/output
int main(int argc, char* argv[])	Hàm main() bắt đầu chương trình. Đầu
{	tiên, nó khai báo một biến pid kiểu
pid_t pid;	pid_t để lưu trữ PID (Process ID) của
pid = fork();	tiến trình.
if (pid > 0)	
{	Sau đó, chương trình gọi hàm fork() để
printf("PARENTS PID = %ld	tạo một tiến trình con. Nếu giá trị của pid
PPID = %ld\n",	trả về lớn hơn 0, đây là quá trình cha.
	Chương trình in ra thông tin về quá trình
(long)getpid(), (long)getppid());	cha, bao gồm PID và PPID (Parent

```
Process ID). Nếu số lượng đối số đầu vào
     if (argc > 2)
                                             (arguments) lón hơn 2, nó sẽ in ra số
       printf("PARENTS | There are %d
                                             lượng đối số đó.
arguments\n",
           argc - 1);
     wait(NULL);
  }
  if (pid == 0)
                                             Nếu giá tri của pid là 0, đây là quá trình
                                             con. Quá trình con sẽ thực hiện execl() để
  {
                                             thực thi tập lệnh shell có tên là count.sh
    execl("./count.sh", "./count.sh", "10",
                                             với các đối số là ./count.sh và "10". Nếu
NULL);
                                             lệnh execl() thành công, các lệnh printf()
    printf("CHILDREN | PID = %ld |
                                             phía sau sẽ không được thực thi.
PPID = \% ld \ n'',
         (long)getpid(), (long)getppid());
                                             Nếu lệnh execl() không thành công (ví dụ:
    printf("CHILDREN | List of
                                             không thể tìm thấy tập lệnh count.sh),
arguments: \n");
                                             chương trình sẽ in ra thông tin về quá
     for (int i = 1; i < argc; i++)
                                             trình con và liệt kê các đối số đầu vào từ
                                             dòng lệnh khi chạy chương trình.
       printf("%s\n", argv[i]);
                                             Cuối cùng, exit(0); được gọi để thoát khỏi
                                             chương trình với mã thoát là 0 (tức là
  }
                                             chương trình thoát thành công).
  exit(0);
```

Giải thích kết quả:

- Chương trình tạo một tiến trình con bằng hàm fork().
- Nếu fork() thành công, tiến trình cha và con chia sẻ code của chương trình cha.
- Tiến trình cha in thông tin về chính nó và đợi tiến trình con hoàn thành bằng hàm wait(NULL).
- Tiến trình con sẽ gọi execl() để thực thi một tập lệnh shell có tên là count.sh với hai đối số: ./count.sh và "10".

Nếu tập lệnh count.sh tồn tại và thực thi thành công, chương trình sẽ không in ra thông tin nào từ tiến trình con vì sau lệnh execl(), nó sẽ thực hiện chạy tập lệnh shell đó và không thực hiện bất kỳ lệnh printf() nào sau đó.

Tuy nhiên, nếu tập lệnh count.sh không tồn tại hoặc không thể thực thi, chương trình sẽ tiếp tục thực hiện các dòng lệnh trong khối if (pid == 0). Nó sẽ in ra thông tin của tiến trình con và liệt kê các đối số đầu vào từ dòng lệnh khi chạy chương trình.

- Kết quả cụ thể sẽ phụ thuộc vào việc tập lệnh count.sh có tồn tại và thực thi thành công hay không. Nếu tập lệnh đó được thực thi thành công, thông tin từ printf() trong khối if (pid == 0) sẽ không xuất hiện và chương trình sẽ không in ra gì từ tiến trình con. Nếu không, thông tin về tiến trình con và các đối số đầu vào sẽ được in ra.

• Ví dụ 3-3:

Anh minh chứng:

```
#include <stdio.h>
       #include <unistd.h>
       #include <sys/wait.h>
       #include <sys/types.h>
        int main(int argc, char* argv[])
       printf("PARENTS | PID = %ld | PPID = %ld\n",
        (long)getpid(), (long)getppid());
       if (argc > 2)
        printf("PARENTS | There are %d arguments\n", argc
 PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL
hoanghoquocbao-22520102@LAPTOP-H6N7KTT4:~/Lab3$ gcc test_system.c -o test_system
 hoanghoquocbao-22520102@LAPTOP-H6N7KTT4:~/Lab3$ ./test_system ThamSo1 ThamSo2 ThamSo3 PARENTS | PID = 13975 | PPID = 13836
PARENTS | There are 3 arguments
 Implementing: ./count.sh
 PPID of count.sh:
 hoangho+ 13976 13975 0 15:39 pts/1
                                             00:00:00 sh -c ./count.sh 10 00:00:00 /bin/bash ./count.sh 10
  hoangho+ 13977 13976 0 15:39 pts/1
hoangho+ 13979 13977 0 15:39 pts/1
                                              00:00:00 grep count.sh
 PARENTS | List of arguments:
 ThamSo1
 hoanghoquocbao-22520102@LAPTOP-H6N7KTT4:~/Lab3$
```

- Giải thích code:

Code	Giải thích
#include <stdio.h> #include <stdlib.h> #include <unistd.h> #include <sys wait.h=""> #include <sys wait.h=""></sys></sys></unistd.h></stdlib.h></stdio.h>	Đây là các khai báo thư viện được sử dụng trong chương trình, bao gồm các thư viện cần thiết cho việc làm việc với hệ thống, quản lý tiến trình và tiêu chuẩn input/output.
#include <sys types.h=""></sys>	
int main(int argc, char* argv[])	Hàm main() bắt đầu chương trình. Đầu
<pre>f printf("PARENTS PID = %ld PPID = %ld\n", (long)getpid(), (long)getppid()); if (argc > 2)</pre>	tiên, nó in ra thông tin về quá trình gọi nó, bao gồm PID (Process ID) và PPID (Parent Process ID). Sau đó, nó kiểm tra số lượng đối số đầu vào từ dòng lệnh và in ra số lượng đối số đó nếu lớn hơn 2.

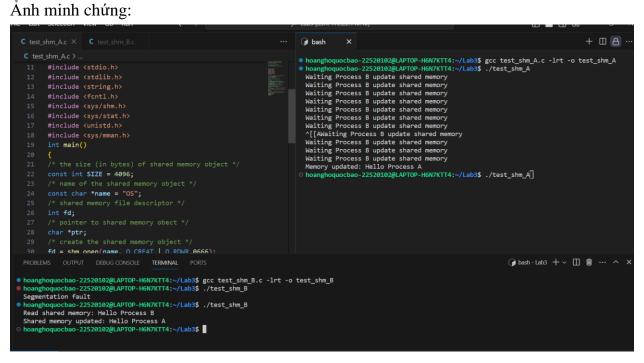
printf("PARENTS There are %d	
arguments\n", argc - 1);	
system("./count.sh 10");	Hàm system() được sử dụng để thực hiện lệnh shell. Trong trường hợp này, nó sẽ thực thi lệnh ./count.sh 10. Hàm system() sẽ tạo một tiến trình con để chạy lệnh này và chương trình sẽ tiếp tục thực hiện khi lệnh đó hoàn thành.
printf("PARENTS List of arguments:	Sau khi hàm system() kết thúc, chương
\n");	trình in ra danh sách các đối số đầu vào từ
for (int $i = 1$; $i < argc$; $i++$)	dòng lệnh khi chạy chương trình. Nó
{	duyệt qua các đối số này và in ra từng đối
<pre>printf("%s\n", argv[i]);</pre>	số trong một vòng lặp for. Cuối cùng,
}	exit(0); được gọi để thoát khỏi chương
) ovit(O):	trình với mã thoát là 0 (tức là chương trình
exit(0);	thoát thành công).
}	

Giải thích kết quả:

- Đoạn code trước khi chạy sẽ in thông tin về quá trình cha, bao gồm PID và PPID của nó. Sau đó, nó kiểm tra số lượng đối số được truyền vào từ dòng lệnh.
- Đoạn code sử dụng hàm system() để thực thi lệnh shell ./count.sh 10. Lệnh này yêu cầu hệ thống thực thi tập lệnh shell có tên là count.sh và truyền vào đối số là "10".
- Nếu tập lệnh count.sh tồn tại và thực thi thành công, thì nó sẽ tiếp tục in ra thông tin của quá trình cha, nhưng không in ra thông tin của các đối số từ dòng lệnh (vì sau khi gọi system(), chương trình sẽ tiếp tục in ra thông tin mà không chờ lệnh shell kết thúc).

- Nếu tập lệnh count.sh không tồn tại hoặc có vấn đề trong quá trình thực thi, chương trình sẽ in ra thông tin về quá trình cha và cũng liệt kê các đối số từ dòng lệnh khi chạy chương trình.
- Kết quả cụ thể sẽ phụ thuộc vào việc tập lệnh count.sh có tồn tại và thực thi thành công hay không. Nếu thành công, thông tin từ lệnh printf() sau system() không được in ra, nếu không, thông tin về quá trình cha và các đối số từ dòng lệnh khi chạy chương trình sẽ được in ra.

• Ví dụ 3-4:

- Giải thích code:

> Process A:

Code	Giải thích
#include <stdio.h></stdio.h>	Đây là các khai báo thư viện được sử
#include <stdlib.h></stdlib.h>	dụng trong chương trình, bao gồm các
#include <string.h></string.h>	thư viện cần thiết cho việc làm việc với

#include <fcntl.h></fcntl.h>	shared memory, file descriptors và các
#include <sys shm.h=""></sys>	hàm hệ thống.
#include <sys stat.h=""></sys>	
#include <unistd.h></unistd.h>	
#include <sys mman.h=""></sys>	
int main() { const int SIZE = 4096; // Kích thước (bytes) của đối tượng shared memory const char *name = "OS"; // Tên của đối tượng shared memory int fd; // File descriptor của shared memory char *ptr; // Con trỏ tới đối tượng shared memory	Định nghĩa các biến cần thiết cho chương trình: SIZE để xác định kích thước của đối tượng shared memory (ở đây là 4096 bytes), name là tên của đối tượng shared memory, fd là file descriptor của đối tượng shared memory, và ptr là con trỏ tới vùng nhớ của đối tượng shared memory.
fd = shm_open(name, O_CREAT O_RDWR, 0666);	Dùng shm_open() để tạo một đối tượng shared memory. Nó tạo hoặc mở một đối tượng shared memory với tên là "OS", sử dụng cờ O_CREAT O_RDWR để tạo mới nếu đối tượng chưa tồn tại và cho phép đọc và ghi, cấp quyền truy cập 0666 (rw-rw-rw-).
ftruncate(fd, SIZE);	Dùng ftruncate() để cấu hình kích thước của đối tượng shared memory đã tạo trước đó. Kích thước được đặt là 4096 bytes.
ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ PROT_WRITE, MAP_SHARED, fd, 0);	Sử dụng mmap() để ánh xạ đối tượng shared memory vào không gian địa chỉ của tiến trình. Nó trả về một con trỏ ptr

	trỏ tới vùng nhớ của đối tượng shared memory, cho phép đọc và ghi (PROT_READ PROT_WRITE) và được chia sẻ giữa các tiến trình (MAP_SHARED).
strcpy(ptr, "Hello Process B");	Sao chép chuỗi "Hello Process B" vào vùng shared memory thông qua hàm strcpy(). Điều này có nghĩa là tiến trình hiện tại đang ghi dữ liệu này vào đối tượng shared memory.
<pre>while (strncmp(ptr, "Hello Process B", 15) == 0) { printf("Waiting for Process B to update shared memory\n"); sleep(1); }</pre>	Tiến trình chờ cho Process B cập nhật đối tượng shared memory. Nó kiểm tra xem nội dung trong vùng shared memory có giống chuỗi "Hello Process B" không. Nếu giống, tiến trình sẽ tiếp tục chờ.
printf("Memory updated: %s\n", (char *)ptr);	Sau khi Process B cập nhật và thay đổi dữ liệu trong shared memory, tiến trình in ra thông tin đã được cập nhật trong shared memory.
munmap(ptr, SIZE); close(fd);	Tiến trình huỷ ánh xạ đối tượng shared memory (munmap()) và đóng file descriptor của nó (close()). Điều này giải phóng tài nguyên đã được sử dụng và kết thúc việc sử dụng shared memory.
Return 0;	Đánh dấu sự kết thúc của hàm main() và đồng thời thông báo rằng chương trình đã hoàn thành mà không có lỗi nào xảy ra. Trong ngữ cảnh của hàm main(), giá

trị trả về 0 thường được sử dụng để biểu
thị cho việc thực hiện chương trình
thành công.

> Process B:

Code	Giải thích
#include <stdio.h></stdio.h>	Các lệnh #include là để import các thư
#include <stdlib.h></stdlib.h>	viện cần thiết để sử dụng các hàm liên
#include <string.h></string.h>	quan đến shared memory, file
#include <fcntl.h></fcntl.h>	descriptors và các hàm hệ thống.
#include <sys shm.h=""></sys>	
#include <sys stat.h=""></sys>	
#include <unistd.h></unistd.h>	
#include <sys mman.h=""></sys>	
int main()	Chương trình bắt đầu bằng việc khai
{	báo các biến cần thiết cho chương
const int SIZE = 4096; // Kích	trình, bao gồm SIZE (kích thước của
thước (bytes) của đối tượng shared	shared memory), name (tên của shared
memory	memory), fd (file descriptor của
const char *name = "OS"; // Tên	shared memory), và ptr (con trỏ tới
của đối tượng shared memory	vùng nhớ của shared memory).
int fd; // File descriptor của	
shared memory	
char *ptr; // Con trỏ tới đối tượng shared	
memory	
fd = shm_open(name, O_RDWR, 0666);	Sử dụng shm_open() để mở một đối
	tượng shared memory có tên là "OS"
	với quyền đọc và ghi (O_RDWR) và
	quyền truy cập 0666 (rw-rw-rw-).
ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ	Sử dụng mmap() để ánh xạ đối tượng
PROT_WRITE, MAP_SHARED, fd, 0);	shared memory vào không gian địa
	chỉ của tiến trình. Nó trả về con trỏ ptr

	trỏ tới vùng nhớ của shared memory,
	cho phép đọc và ghi (PROT_READ PROT_WRITE) và được chia sẻ giữa
	các tiến trình (MAP_SHARED).
<pre>printf("Read shared memory: ");</pre>	Chương trình đọc dữ liệu từ shared
<pre>printf("%s\n", (char *)ptr);</pre>	memory và in ra màn hình.
strcpy(ptr, "Hello Process A");	Sau đó, chương trình cập nhật dữ liệu
printf("Shared memory updated:	trong shared memory bằng cách ghi
%s\n", ptr);	chuỗi "Hello Process A" vào vùng
sleep(5);	nhớ shared memory. Sau khi cập nhật,
	nó in ra thông tin về dữ liệu đã được
	cập nhật và sau đó tạm ngừng chương
	trình trong 5 giây (sleep(5)) để có thể
	quan sát dữ liệu trong shared memory.
munmap(ptr, SIZE);	chương trình thực hiện việc huỷ ánh
close(fd);	xạ đối tượng shared memory
shm_unlink(name);	(munmap()), đóng file descriptor của
return 0;	shared memory (close()), và gỡ bỏ
}	shared memory (shm_unlink()). return
	0; đánh dấu kết thúc chương trình với
	việc thực thi thành công (0).

- Giải thích kết quả:

Khi chạy lần lượt Process A trước, sau đó chạy Process B, chương trình sẽ diễn ra như sau:

o Process A:

Tạo và mở một shared memory object có tên là "OS".

Ghi chuỗi "Hello Process A" vào vùng shared memory và in ra thông tin đã được cập nhật.

Sau đó, chương trình tạm ngừng trong 5 giây để ta có thể quan sát dữ liệu trong shared memory.

Kết thúc chương trình, đóng file descriptor và gỡ bỏ shared memory.

o Process B:

Process B cũng mở và sử dụng shared memory object có tên "OS".

Nếu Process B bắt đầu chạy sau khi Process A đã ghi dữ liệu, Process B sẽ đọc dữ liệu mới nhất được cập nhật bởi Process A ("Hello Process A").

Process B sẽ đọc thông tin từ shared memory và in ra màn hình.

Do Process A thực hiện việc ghi dữ liệu trước khi Process B đọc dữ liệu từ shared memory, nên khi Process B chạy sau đó, nó sẽ đọc dữ liệu đã được cập nhật bởi Process A ("Hello Process A").

Sau khi Process A ghi dữ liệu, chương trình chờ 5 giây trước khi kết thúc. Process B khi chạy sau đó sẽ đọc dữ liệu đã được cập nhật từ shared memory và in ra màn hình.

2. Viết chương trình time. c thực hiện đo thời gian thực thi của một lệnh shell. Chương trình sẽ được chạy với cú pháp "./time <command>" với <command> là lệnh shell muốn đo thời gian thực thi.

Ví du:

```
$ ./time ls
time.c
time
Thòi gian thực thi: 0.25422
```

Gợi ý: Tiến trình cha gọi hàm fork() tạo ra tiến trình con rồi wait(). Tiến trình con gọi hàm gettimeofday() để lấy mốc thời gian trước khi thực thi lệnh shell, sau đó sử dụng hàm execl() để thực thi lệnh. Sau khi tiến trình con kết thúc, tiến trình cha tiếp tục gọi hàm gettimeifday() một lần nữa để lấy mốc thời gian sau khi thực thi lệnh shell và tính toán.

Trả lời...

Cách làm:

- Tạo file code time.c với nội dung sau:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/time.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/wait.h>
#include <unistd.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
  struct timeval start, end;
  gettimeofday(&start, NULL);
  pid_t pid = fork();
  if (pid == 0) {
    execl("/bin/sh", "sh", "-c", argv[1], NULL);
    perror("execl");
    return EXIT_FAILURE;
  \} else if (pid > 0) {
    wait(NULL);
    gettimeofday(&end, NULL);
```

- Ånh minh chứng:

```
#include <stdlib.h>
     #include <sys/types.h>
     int main(int argc, char *argv[]) {
         struct timeval start, end;
         gettimeofday(&start, NULL);
         pid_t pid = fork();
         if (pid == 0) {
            execl("/bin/sh", "sh", "-c", argv[1], NULL);
           perror("execl");
         } else if (pid > 0) {
             gettimeofday(&end, NULL);
             double elapsed = (end.tv_sec - start.tv_sec) +
                            (end.tv_usec - start.tv_usec) / 1000000.0;
             printf("Thời gian thực thi: %.5f giây\n", elapsed);
             perror("fork");
PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL PORTS
nguyennguyenngocanh-22520058@DESKTOP-7R66M1N:~/Lab3$ ./time ls
HelloWorld count.txt hello.c main.c test_execl.c test_fork.c test_fork_wait.c test_shm_A.c test_shm_B.c test_system.c time.c
count.sh hello hello.h test_excel test_fork
                                                   test_fork_wait test_shm_A test_shm_B test_system time
Thời gian thực thi: 0.00263 giây
nguyennguyenngocanh-22520058@DESKTOP-7R66M1N:~/Lab3$
```

- Giải thích code:

Code	Giải thích
#include <stdio.h></stdio.h>	Dòng này sử dụng để include các thư viện
#include <stdlib.h></stdlib.h>	cần thiết cho chương trình.
#include <sys time.h=""></sys>	
#include <sys types.h=""></sys>	
#include <sys wait.h=""></sys>	
#include <unistd.h></unistd.h>	

int main(int argc, char *argv[]) {}	Hàm main là điểm khởi đầu của chương trình. Nó nhận tham số dòng lệnh là argc (số lượng đối số) và argv (mảng các đối
struct timeval start, end;	số). Khai báo hai biến kiểu struct timeval để lưu thời gian bắt đầu và kết thúc.
gettimeofday(&start, NULL)	Lấy thời gian hiện tại và lưu vào biến start.
pid_t pid = fork();	Tạo một tiến trình con và lấy PID của tiến trình đó.
if (pid == 0) {} else if (pid > 0) {} else {}	Kiểm tra giá trị của pid để xác định xem chương trình đang chạy ở tiến trình con, cha hay có lỗi xảy ra khi fork.
execl("/bin/sh", "sh", "-c", argv[1], NULL);	Trong tiến trình con, thực thi lệnh shell được truyền qua dòng lệnh.
perror("execl"); return EXIT_FAILURE;	In ra thông báo lỗi nếu execl thất bại và thoát với mã lỗi.
wait(NULL);	Tiến trình cha đợi cho tiến trình con kết thúc.
gettimeofday(&end, NULL);	Lấy thời gian sau khi tiến trình con kết thúc và lưu vào biến end.
double elapsed =	Tính toán thời gian thực thi bằng cách tính sự chênh lệch giữa thời gian bắt đầu và kết thúc.
printf("Thời gian thực thi: %.5f giây\n", elapsed);	In ra thời gian thực thi của lệnh shell dưới dạng giây với độ chính xác 5 chữ số thập phân.

perror("fork"); return EXIT_FAILURE;	Xử lý lỗi nếu fork thất bại và thoát với mã
	lỗi.

- Giải thích kết quả:

- Khởi tạo và bắt đầu thời gian (gettimeofday(&start, NULL);): Chương trình lấy thời gian bắt đầu trước khi thực hiện lệnh shell.
- Tạo tiến trình con (fork()): Chương trình tạo một tiến trình con để thực thi lệnh shell.
- Thực thi lệnh shell trong tiến trình con (execl("/bin/sh", "sh", "-c", argv[1], NULL);): Trong tiến trình con, lệnh shell được thực thi bằng cách sử dụng execl. Lệnh này được truyền từ đối số dòng lệnh.
- Chờ tiến trình con kết thúc (wait(NULL);): Tiến trình cha đợi tiến trình con kết thúc.
- Lấy thời gian kết thúc (gettimeofday(&end, NULL);): Sau khi tiến trình con kết thúc, chương trình lấy thời gian hiện tại để đo thời gian kết thúc của lệnh shell.
- Tính toán và in ra thời gian thực thi (printf("Thời gian thực thi: %.5f giây\n", elapsed);): Chương trình tính toán thời gian mà lệnh shell đã mất để thực thi bằng cách tính sự chênh lệch giữa thời gian bắt đầu và thời gian kết thúc. Kết quả này được in ra màn hình với độ chính xác đến 5 chữ số thập phân.
- 3. Viết một chương trình làm bốn công việc sau theo thứ tự:
  - In ra dòng chữ: "Welcome to IT007, I am <your_Student_ID>!"
  - Thực thi file script count.sh với số lần đếm là 120
  - Trước khi count.sh đếm đến 120, bấm CTRL+C để dừng tiến trình này
  - Khi người dùng nhấn CTRL+C thì in ra dòng chữ: "count.sh has stoppped"

Trả lời...

Cách làm:

- Tạo file Bai3.5_3.c với code như sau:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <signal.h>
void ctrl_c_handler(int signal)
```

```
{
    if(signal == SIGINT)
    {
        printf("\ncount.sh has stopped\n");
    }
}
int main()
{
    signal(SIGINT, ctrl_c_handler);
    printf("Welcome to IT007, I am 22520129\n");
    system("./count.sh");
    return 0;
```

- Tạo file count.sh với code như sau:

```
#!/bin/bash
count=1
while [ $count -le 120 ];
do
    echo "Counting: $count"
    sleep 1
    count=$((count+1))
done
```

- Tạo Split Terminal, tại đó, chạy 2 câu lệnh sau để chuyển mã nguồn từ file thành chương trình thực thi : gcc Bai3.5_3.c -o Bai3.5_3
- Cấp quyền thực thi cho file count.sh: chmod +x count.sh
- Để thực thi chương trình từ file Bai3.5_3: ./Bai3.5_3

Ånh minh chứng:

Giải thích code cho file Bai3.5_3.c

#include <stdio.h></stdio.h>	Include vào các thư viện cần thiết
#include <stdlib.h></stdlib.h>	
#include <signal.h></signal.h>	
#include <unistd.h></unistd.h>	
void ctrl_c_handler(int signal)	Tạo hàm kiểm tra tín hiệu với tham số đầu
	vào là sign và hàm này không có giá trị trả về
if (sign == SIGINT)	Trong hàm này, nếu tín hiệu vào là SIGINT
{	thì chương trình sẽ in ra thông điệp count.sh
<pre>printf("\ncount.sh has stopped\n");</pre>	has stopped
}	
signal(SIGINT, ctrl_c_handler);	Đăng ký hàm ctrl_c_handler để xử lý tín hiệu
	SIGINT (tín hiệu gửi khi nhấn CTRL+C).
printf("Welcome to IT007, I am	In ra chuỗi Welcome to IT007, I am
22520129\n");	22520129

system("./count.sh");	Thực thi script count.sh
return 0	Kết thúc hàm main và trả về giá trị 0, thông báo chương trình thành công

Ånh chụp minh chứng:

```
$ count.sh
1 #!/bin/bash
2 count=1
3 while [ $count -le 120 ];
4 do
5 echo "Counting: $count"
6 sleep 1
7 count=$((count+1))
8 done
9
```

Giải thích code cho file count.sh

#!/bin/bash	Dùng shell để thi file này
count = 1	Gán biến count = 1 để đếm
while [\$count -le 120];	Vòng lặp while với điều kiện dừng là count > 120
do	Bắt đầu vòng lặp while
echo "Counting: \$count":	In ra dòng "Counting: " kèm theo giá trị của biến count.
sleep 1	Đợi 1 giây trước khi thực hiện lệnh tiếp theo trong vòng lặp.
count=\$((count+1))	Tăng giá trị của biến count lên 1.

done	Kết thúc khối lệnh của vòng lặp while.
------	--

Ånh minh chứng:

```
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ gcc Bai3.c -o Bai3
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ chmod +x count.sh
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ ./Bai3
Welcome to IT007, I am 22520129
Counting: 1
Counting: 2
Counting: 3
Counting: 4
^Ccount.sh has stopped
```

- + chmod +x count.sh: Dùng để cấp quyền thực thi cho file **count.sh**
- + gcc Bai3.c -o Bai3: Dùng để biên dịch mã nguồn từ file **Bai3.c** thành một chương trình thực thi có tên là **Bai3**.
- + ./Bai3: Dùng để thực thi chương trình từ file **Bai3**.

Khi chương trình chạy thì đầu tiên sẽ in ra dòng lệnh Welcome to IT007, I am 22520129. Sau đó thực hiện counting từ 1 đến 120. Nhưng khi đếm đến 3 thì gặp tín hiệu Ctrl+C thì nó ngưng lại và in ra thông báo **count.sh has stopped.**

Giải thích kết quả:

Khi chạy, chương trình sẽ đăng kí hàm ctrl_c_handler để xử lý tín hiệu SIGINT (tín hiệu gửi khi nhấn **CTRL**+**C**) và in ra màn hình "Welcome to IT007, I am 22520129" và sau đó thực thi file count.sh. Trong file count.sh sẽ thực hiện 1 vòng lặp đếm từ 1 đến 120. Trong quá trình chạy file count.sh mà gặp tín hiệu Ctrl+C thì chương trình sẽ dừng và in ra thông báo "count.sh has stopped".

- 4. Viết chương trình mô phỏng bài toán Producer Consumer như sau:
  - Sử dụng kỹ thuật shared-memory để tạo một bounded-buffer có độ lớn là 10 bytes.
  - Tiến trình cha đóng vai trò là Producer, tạo một số ngẫu nhiên trong khoảng [10, 20] và ghi dữ liệu vào buffer
  - Tiến trình con đóng vai trò là Consumer đọc dữ liệu từ buffer, in ra màn hình và tính tổng
  - Khi tổng lớn hơn 100 thì cả 2 dừng lại

Trả lời...

Cách làm:

- Tạo file producer.c với code như sau:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <fcntl.h>
#include <sys/shm.h>
#include <sys/stat.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/mman.h>
#include <time.h>
int main()
  const int SIZE = 10;
  const char *name = "BoundedBuffer";
  int fd;
  char *ptr;
  fd = shm_open(name, O_CREAT | O_RDWR, 0666);
  ftruncate(fd, SIZE);
```

```
ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE, MAP_SHARED, fd, 0);
  strcpy(ptr, "Waiting for comsumer...");
  while (strncmp(ptr, "Waiting for comsumer...", 23) == 0)
  {
    sleep(1);
  printf("Comsumer has conneted, start producing random number\n");
  srand(time(NULL));
  while (*ptr != 100)
    int random_number = rand() \% 11 + 10;
    sprintf(ptr, "%d", random_number);
    printf("Produced: %d\n", random_number);
    sleep(1);
  }
  printf("Total is greater than 100. Exiting...\n");
  munmap(ptr, SIZE);
  close(fd);
  return 0;
}
```

- Tiếp tục tạo file comsumer.c với code sau:

```
#include <stdio.h>
#include <stdib.h>
#include <string.h>
#include <fcntl.h>
#include <sys/shm.h>
```

```
#include <sys/stat.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/mman.h>
int main()
  const int SIZE = 10;
  const char *name = "BoundedBuffer";
  int fd;
  char *ptr;
  fd = shm_open(name, O_RDWR, 0666);
  ptr = mmap(0, SIZE, PROT_READ | PROT_WRITE, MAP_SHARED, fd, 0);
  printf("Connection has established\n");
  strcpy(ptr, "Connect");
  int total = 0;
  while (1)
  {
    sleep(1);
    int data = atoi(ptr);
    printf("Consumed: %d\n", data);
    total += data;
    printf("Total: %d\n", total);
    if (total > 100)
       printf("Total is greater than 100. Exiting...\n");
       *ptr = 100;
```

```
break;
}

munmap(ptr, SIZE);
close(fd);

return 0;
}
```

- Tạo Split Terminal, tại đó, chạy 2 câu lệnh sau để chuyển mã nguồn từ file thành chương trình thực thi

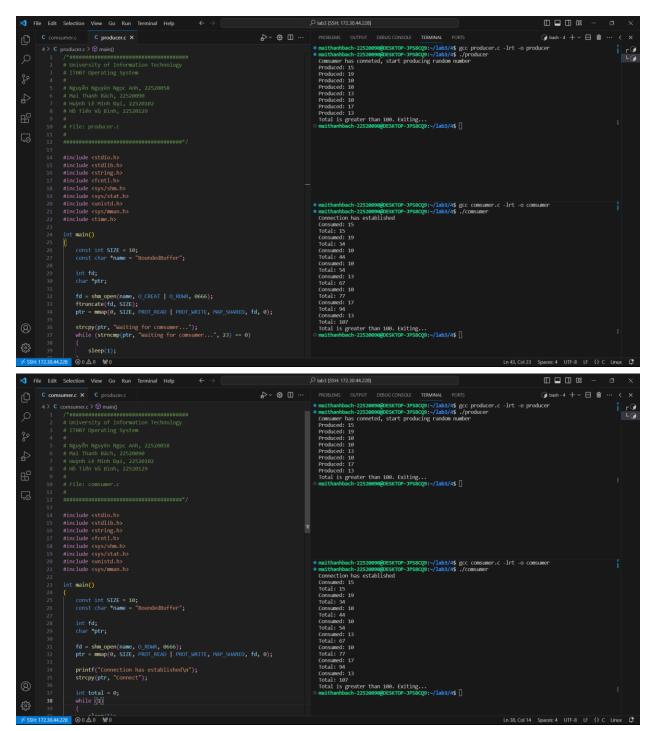
```
gcc producer.c -lrt -o producer
gcc comsumer.c -lrt -o comsumer
```

- Tại mỗi Terminal, lần lượt chạy 2 câu lệnh sau

```
./producer
./comsumer
```

- Sau khi chạy lệnh ./producer, chương trình sẽ bị kẹt trong vòng lặp while (strncmp(ptr, "Waiting for comsumer...", 23) == 0) { sleep(1); } cho tới khi lệnh ./comsumer được nhập

Hình ảnh:

Giải thích kết quả:

- Sau khi thực hiện các bước trên, "Connection has established" sẽ được hiện ra, sau đó, "Comsumer has conneted, start producing random number" cũng sẽ được in
- Rồi producer sẽ tạo ra các số ngẫu nhiên và đưa vào trong buffer (ptr). Mỗi lần như thế, producer sẽ in ra "Produced: <số được tạo>"

- Sau mỗi lần trên, comsumer sẽ lấy số ngẫu nhiên đó từ trong buffer và đưa vào tổng. Mỗi lần như thế, comsumer sẽ in ra "Total: <số nhận được>

Consumed: <tổng>"

- Khi tồng đã lớn hơn 100, comsumer sẽ gán 'ptr' bằng 100 (để cho producer kiểm tra) và dừng vòng lặp while, thu hồi bộ nhớ và kết thúc chương trình
- Producer sẽ kiểm tra 'ptr' có bằng 100 hay không. Khi 'ptr' đã bằng 100 (do comsumer gắn), bộ nhớ sẽ được thu hồi và kết thúc chương trình

2.6. BÀI TẬP ÔN TẬP

1. Phỏng đoán Collatz xem xét chuyện gì sẽ xảy ra nếu ta lấy một số nguyên dương bất kỳ và áp dụng theo thuật toán sau đây:

$$n = \begin{cases} n/2 & \text{n\'eu } n \text{ l\'a s\'o ch\'an} \\ 3 * n + 1 & \text{n\'eu } n \text{ l\'a s\'o l\'e} \end{cases}$$

Phỏng đoán phát biểu rằng khi thuật toán này được áp dụng liên tục, tất cả số nguyên dương đều sẽ tiến đến 1. Ví dụ, với n=35, ta sẽ có chuỗi kết quả như sau:

```
Viết chương trình C sử dụng hàm fork() để tạo ra chuỗi này trong tiến trình con. Số bắt đầu sẽ được truyền từ dòng lệnh. Ví dụ lệnh thực thi ./collatz 8 sẽ chạy thuật toán trên n = 8 và chuỗi kết quả sẽ ra là 8, 4, 2, 1. Khi thực hiện, tiến trình cha và tiến trình con chia sẻ một buffer, sử dụng phương pháp bộ nhớ chia sẻ, hãy tính toán chuỗi trên tiến trình con, ghi kết quả vào buffer và dùng tiến trình cha để in kết quả ra màn hình. Lưu ý, hãy nhớ thực hiện các thao tác để kiểm tra input là số nguyên dương.
```

Trả lời...

Cách làm:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>
```

```
#include <sys/ipc.h>
#include <sys/shm.h>
#include <sys/wait.h>
int main(int argc, char * argv [])
  if (argc !=2)
  {
    printf("Su dung: %s <so nguyen duong>\n", argv[0]);
    return 1;
  }
  int n = atoi(argv[1]);
  if(n<=0)
    printf("Nhap so nguyen duong.\n");
    return 1;
  }
  //Tạo bộ nhớ chia sẻ
  int shmid = shmget(IPC_PRIVATE, 496, IPC_CREAT | 0666);
  if (shmid == -1)
  {
    perror("Loi khi tao bo nho chia se");
    return 1;
  }
```

```
int *share_memory = (int *)shmat(shmid,NULL,0);
pid_t pid = fork();
if(pid == 0)
{
  //Tiến trình con
  int i=0;
  while (n!=1)
     share_memory[i++] = n;
     if(n\%2 == 0)
       n = n/2;
     else
       n = 3 * n + 1;
  share_memory[i] =1;
}
else if (pid > 0)
{
  //Tiến trình cha
  wait(NULL); //chò tiến trình con kthuc
  int i = 0;
  while (share_memory[i] != 1)
  {
     printf("%d ", share_memory[i]);
     i++;
```

```
printf("1\n");

else
{
  perror("Loi khi tao tien trinh con");
  return 1;
}

//Giải phóng bộ nhớ chia sẻ
  shmdt(share_memory);
  shmctl(shmid, IPC_RMID,NULL);
  return 0;
}
```

Ånh minh chứng:

```
n = n/2;
46
47
48
                      n = 3 * n +1;
49
50
              share_memory[i] =1;
51
52
         else if( pid > 0)
             wait(NULL); //chờ tiến trình con kthuc
56
57
             int i = 0;
             while (share_memory[i] != 1)
                  printf("%d ", share_memory[i]);
50
51
                  i++;
              printf("1\n");
63
64
         else
65
66
              perror("Loi khi tao tien trinh con");
              return 1;
58
59
         //Giải phóng bộ nhớ chia sẻ
70
         shmdt(share_memory);
         shmctl(shmid, IPC_RMID,NULL);
```

```
shmctl(shmid, IPC_RMID,NULL);
return 0;

73 }
74
```

```
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J7OECDJF:~/Lab3$ gcc Bai2.6.c -o collatz
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J7OECDJF:~/Lab3$ ./collatz 8
8 4 2 1
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J7OECDJF:~/Lab3$ ./collatz 35
35 106 53 160 80 40 20 10 5 16 8 4 2 1
hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J7OECDJF:~/Lab3$ ./collatz 100
100 50 25 76 38 19 58 29 88 44 22 11 34 17 52 26 13 40 20 10 5 16 8 4 2 1
```

Giải thích code:

Giai thich code:	
#include <stdio.h> #include <stdlib.h></stdlib.h></stdio.h>	Include các thư viện cần thiết
#include <stano.n> #include <unistd.h></unistd.h></stano.n>	
#include <sys types.h=""></sys>	
#include <sys ipc.h=""></sys>	
#include <sys shm.h=""></sys>	
#include <sys wait.h=""></sys>	, ,
int main(int argc, char * argv [])	Tạo hàm main với 2 đối số là 'argc' và
	argy'
if (argc!=2)	Kiểm tra chương trình xem có đúng một
{	đối số truyền vào hay không, nếu không
printf("Su dung: %s <so nguyen<="" td=""><td>thì thông báo lỗi và kết thúc trả về 1</td></so>	thì thông báo lỗi và kết thúc trả về 1
duong>\n", argv[0]);	thi thong bao for valket thuc tra ve i
return 1;	
}	
	Chuyển đối số thứ 2 thành 1 số nguyên và
$\int \int \partial u du d$	gán vào biến 'n'.
	gan vao olen ii .
$if(n \le 0)$	Kiểm tra n có phải số nguyên dương
{	không. Nếu không phải thì kết thúc
printf("Nhap so nguyen duong.\n");	
return 1;	chương trình trả về 1
}	

<pre>int shmid = shmget(IPC_PRIVATE, 496, IPC_CREAT 0666); if (shmid == -1) { perror("Loi khi tao bo nho chia se"); return 1; }</pre>	Tạo bộ nhớ chia sẻ mới sử dụng hàm 'shmget'. Biến 'shmid' lưu trữ ID của bộ nhớ chia sẻ. Nếu shmid = -1; thì tạo bộ nhớ chia sẻ thất bại in ra thông báo và trả về 1
<pre>int *share_memory = (int *)shmat(shmid,NULL,0);</pre>	Dùng hàm 'shmat' để kết nối với tiến trình hiện tại tới bộ nhớ chia sẻ. Biến 'shared_memory' trỏ tới vùng nhớ chia sẻ.
pid_t pid = fork();	Tạo tiến trình con bằng cách sử dụng hàm 'fork'. Biến 'pid' lưu trữ ID cho tiến trình con(0 cho tiến trình con, và một giá trị dương cho tiến trình cha).
if (pid == 0)	Kiểm tra xem nó có phải tiến trình con
<pre>int i=0; while (n!=1) { share_memory[i++] = n; if(n%2 == 0) { n = n/2; } else n = 3 * n +1; } share_memory[i] =1;</pre>	Một vòng lặp trong tiến trình con để tính toán chuỗi Collatz. Chuỗi Collatz được lưu trữ trong bộ nhớ chia sẻ, và biến i được sử dụng để theo dõi vị trí trong bộ nhớ chia sẻ. Chuỗi dừng lại khi n đạt giá trị 1 và được đánh dấu bằng shared_memory[i] = 1.
else if (pid > 0)	Kiểm tra xem nó có phải tiến trình cha
wait(NULL);	+ Chờ tiến trình con kết thúc
<pre>int i = 0; while (share_memory[i] != 1)</pre>	+ Một vòng lặp trong tiến trình cha để đọc chuỗi Collatz từ bộ nhớ chia sẻ và in nó ra

```
màn hình. Chuỗi Collatz kết thúc khi giá
                                            trị trong bộ nhớ chia sẻ bằng 1.
       printf("%d ", share_memory[i]);
       i++;
    printf("1\n");
                                            Thông báo lỗi tạo tiến trình con và trả về 1
 else
  {
    perror("Loi khi tao tien trinh con");
    return 1;
  }
shmdt(share_memory);
                                            Giải phóng bộ nhớ chia sẻ khi hoàn thành
                                            chương trình.
shmctl(shmid, IPC_RMID,NULL);
                                            Kết thúc chương trình
return 0;
```

- -Gõ lệnh gcc -o Bai2.6.c collatz.c để biên dịch chương trình
- ./collatz 8 : thực thi chương trình với đối số là 8
- Chương trình in ra chuỗi 8 4 2 1
- => Kết thúc bằng 1 vậy phỏng đoán collatz chúng ta đã đúng

```
    hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ gcc Bai2.6.c -o collatz
    hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ ./collatz 8
    8 4 2 1
```

-Thử với các đối số khác:

```
    hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ ./collatz 35
        35 106 53 160 80 40 20 10 5 16 8 4 2 1
    hotienvubinh-22520129@LAPTOP-J70ECDJF:~/Lab3$ ./collatz 100
        100 50 25 76 38 19 58 29 88 44 22 11 34 17 52 26 13 40 20 10 5 16 8 4 2 1
```